

Szerkesztési Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 218. szám.

Szombat, szeptember 26.

A háboru eseményei.

Hindenburg napiparancsa.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, szept. 24. éjjel. A Wolf-ügynökség jelenti: A keleti sereg főparancsnoka, Hindenburg tábornok ma a VIII-ik hadsereg katonáihoz a következő napiparancsot bocsátotta ki:

Uj babérokat öveztek zászlóitok köré. Hét napos csatában a Mazuri tavaknál és több napon át tartó kiméretlen üldözés közben Littanenen keresztül messze túl az orosz határon nemcsak megvertétek a két Kelet-Poroszországba betört ellenséges hadsereg utolsóját, amely a 2., 3., 4. és 22-ik hadtestekből, valamint a szibériai hadtestből, az I. és V. lövészhadtestből, az 53., 54., 56., 57., 72. és 76. tartalék-hadosztályból és az 1 és 2. gárda lovas-hadosztályból álló Vilna-hadseregéből állott, hanem le is tiportátok azt. Eddig több zászlót, körülbelül 30 000 meg nem sebesült foglyot, legalább 150 ágyut, gépfegyvert, lőszerosztásokat s számos hadijárművet számoltunk össze. A nagy kiterjedésű csatamezőn a hadizsákmány mennyisége azonban még mindig növekedik.

A ti harci készségeteknek, bámulatra méltó menetelési eredményeiteknek és ragyogó bátorságotoknak köszönhető mindez. Tisztelet legyen érte Istennek, velünk lesz továbbra is. Éljen öfelsége a császár és király.

Krobotin a királynál.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Bécsből sürgönyzik, Krobotin hadügyminiszter tegnap hosszabb magánkihallgatáson volt a királynál.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Bécsből sürgönyzik, Hazai Samu báró honvédelmi miniszter tegnap Bécsbe érkezett s tanácskozott Krobotin hadügyminiszterrel.

A német tengeralatti hősök kitüntetése.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Irodának jelentik Berlinből, hogy a császár az „U. 9.“ tenger alatt járó naszád kapitányát, Weddingen Ottót az első és a második osztályu, a többi tisztet és a legénységet pedig a másodosztályu vas-keresztel tüntette ki.

Angol léghajósok Németországban.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Irodának Londonból sürgönyzik, tegnap angol léghajósok 90 percig cirkáltak Köln felett. Az angol léghajósok a Zeppelin-féle léghajócsarnokot keresték, de a köd miatt nem láthattak. Kölnből az angol léghajó Düsseldorf felé röpült s itt bombákat dobtak le, de a bombák semmi kárt sem csináltak.

Kitchener lord a helyzetről.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Londonból jelentik a Magyar Távirati Irodának: A felsőházban tegnap Kitchener lord nyilatkozott a helyzetről s kijelentette, hogy „a helyzet javult“ s aggodalomra nincs ok.

Elfogott holland gőzösök.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Stettini távirat szerint a Batavia, Katvig, Hedland hollandi gőzösöket Rotterdam felé menet angol cirkálók felfogták és Midlesboroughba vitték.

A Credit Lyonnais nem fizet.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Páris, szeptember 24. éjjel. Berlinen át. A Credit Lyonnais a kormány rendeletére felfüggesztette

a holnap esedékes félévi rész-
osztalék kifizetését.

Románia nem enged a Dunán orosz csapatokat szállítani.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Berlinből sürgönyzik, a román kormány semlegességére hivatkozva nem engedte meg az orosz csapatszállítást a Dunán. Az orosz követ panaszt emelt emiatt, a kormány azonban a panaszt elutasította.

Merénylet Pasics ellen.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Londonból sürgönyzik: Szófia jelentés szerint Pasics szerb miniszterelnök ellen, mikor katonai autón Nisből a szerb főhadiszállásra ment egy szerb katonatiszt revolverrel többször rálőtt. Pasics sértetlen maradt, a merénylő elmenekült. (B. H.)

Bombák Ostendera.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Londonból sürgönyzik, a Reutter-ügynökség jelentése szerint tegnap egy Zeppelin-léghajó jelent meg Ostende fölött és bombákat dobott le, amelyek meglehetősen kárt okoztak. (B. H.)

Az olasz toborzás ellen.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Berlinből sürgönyzik, az olasz kormány megtudta, hogy az olasz-francia határon olasz embereket verbuválnak a francia hadseregnek, amiért is ez ellen a kormány szigorú intézkedéseket tett.

A kolera.

Budapest, szept. 26. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Irodának Brünnből jelentik, ott egy kolera megbetegedést konstataáltak.

HIREK.

A legszebb rendjel.

— A Vörös Kereszt diszjelvényel. —

Nagybecskerek, szept. 25

Mint ismeretes, a király a geni konvenció létrejöttének 50-ik évfordulója alkalmából diszjelvényt alapított a monarchiában működő Vörös Kereszt körül szerzett érdemek elismerésére.

Ezeket a diszjelvényeket nemcsak külső finom művészi kiállításuknál fogva, de belső tartalmuk, nagy erkölcsi jelentőségük miatt fogva, bizvást a legszebb rendjelnek lehet mondani, mert a legnemesebb áldozatkésztségnek jutalmazásul és kitüntetésére szolgálnak s azoknak megszerzése és elnyerése igazán ambíciója lehet minden nemesen gondolkodó embernek.

A diszjelvény legfőbb tulajdonsága a király s fokozatai a következők: 1. A Vörös Kereszt érdemcsillaga. 2. A Vörös Kereszt I. osztályu diszjelvénye. 3. A Vörös Kereszt II-ik osztályu diszjelvénye. A diszjelvényhez esatlakozó díszérem fokozatai a következők: 1. A Vörös Kereszt ezüst díszérme. 2. A Vörös Kereszt bronz díszérme. A diszjelvények és díszérmek adományozása alkalmából a következő díjak fizetendők a Vörös Kereszt javára: Az érdemcsillagért 1500 K, az I. osztályu diszjelvényért 500 K, a II-ik osztályu diszjelvényért 100 K, az ezüst díszérem után 20 K, a bronz díszérem után 10 K.

A monarchia területén működő bármely Vörös Kereszt Egyesület olyan támogatója, ki a Vörös Kereszt céljaira évente 50 koronát, vagy egyszerre 1000 koronát fizet, folyamodhatik a II. osztályu diszjelvény adományozása iránt, azok, akik akár egy összegben, akár három egyenlő részletben 300 koronát fizetnek, a Vörös Kereszt ezüst díszérmeért, végül azok, akik évente 5 koronát vagy egyszerre 100 koronát fizetnek, a bronz díszérmeért folyamodhatnak.

A díszérmek adományozása alkalmából befolyó fentemlített összegek annál a Vörös Kereszt Egyesületnél maradnak, amelynek céljaira lefizették.

A diszjelvények adományozása alkalmából befolyó összes egyéb összegek, valamint az előírt adományozási díjak a védnökhelyettes rendelkezésére állanak, ki is a költségek leszámítása után ebből az összegből külön alapot gyűjt a Vörös Keresztnek, főként háborus időben való működése számára.

A II. osztályu, diszjelvény, valamint a díszérmek adományozása iránti folyamodványok a Vörös Kereszt Egyesületeknél külön e célra kapható nyomtatványokon a védnökhelyetteshez intézendők.

Bizonyos, hogy a legszebb rendjelért megindul a közönség körében a nemes versengés és áldozatkészségük révén remélhetőleg minél többen fogják viselhetni a díszes kitüntetést, fölékesíthetvén magukat a legszebb rendjellel.

— A hósapkához szükséges pamut megérkezett. Egy kg ára 9 kor. 60 fill. Egész napon át kapható a Központi Hiteleszövetkezetben.

— Hadi jótékonyág. A sebesült katonák részére felajánlott ingyenes ellátás és ápolás megváltására a Vörös Kereszt javára a városi pénztárba újabban Pillmayer Gyula 2 kor., Milja Nika pedig 5 koronát fizetett be.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete holnapután, hétfőn d. u. 3 órai kezdettel a régi esküszéki teremben közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

1. A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a főgimnáziumi tanárok törzsfizetésének leszállítása tárgyában.

2. A belügyminiszterium leirata a közalapítványok felhasználása tárgyában.

3. A törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozata a Csernovics-utca kikövezése tárgyában.

4. Torontálvármegye alispánjának rendelete a köztisztaság fentartása tárgyában.

5. A városi tanács javaslata a tanonciskolák 1914—15. tanévi költség-előirányzata tárgyában.

6. Hivatalos jelentés az adókvetés körül működött bizalmiférjak napidija tárgyában.

7. A városi tanács jelentése a rendőrség ügyeletes szolgálati díjainak megállapítása tárgyában.

8. A fu-iparostanonciskolai tantesület kérvénye tiszteletdíjának felemelése tárgyában.

9. Ugyanannak javaslata Ágoston Ede gépész pótléka tárgyában.

10. Szalay József kérvénye színház használati és villamvilágítási bér elengedése tárgyában.

11. Nehrer Gyuláné ajánlata a menházi élelmezés tárgyában.

12. Funk Arthur kérvénye családi pótlék iránt.

13. Özv. Nack Gyuláné kérvénye halotti negyedik utalása iránt.

14. A városi tanács javaslata Fedor János illetősége tárgyában.

15. Ugyanannak javaslata Stoics Vlaszkóné illetősége tárgyában.

16. Ugyanannak javaslata Gagyanzski Momir és családjának illetősége tárgyában.

17. Ugyanannak javaslata Rác Mihály illetősége tárgyában.

— **Az előadások megkezdése a zárdaiban.** A zárdaiskola igazgatósága közli:

A Miasszonyunkról nev. sz. Iskola-nővérek vezetése alatt álló helybeli tanintézetekben az 1914—15. tanévi előadások f. é. október 1-én veszik kezdetüket. Az oktatás helye és beosztása a következő:

Rk. polgári leányiskola: a kir. kincstári ügyészség emeletén, Bonnár-utca (a zárda átellenében). Dr. Lackovics Gyula kir. jogügyi tanácsos és neje önzetlen nagylelkűséggel átengedik saját lakásuk két dísztermét. Délelőtt: I és III. osztály, délután: II. és IV. osztály.

A zárdai magán elemi iskola: a r. kath. plébánia dísztermében: délelőtt: III. és IV. osztály, délután: I. és II. osztály.

A róm. kath. elemi leányiskola. A róm. kath. hitközség szíveséből átengedett emeleti két helyiségében: délelőtt: I. és II. osztály, délután: III. és IV. osztály.

A női kereskedelmi szaktanfolyam. A zárda villahelyiségében, Meryzy-u. 32. sz. Nagybecskerek, 1914. szept. 18. Intézeti főnöknő.

— **Gyűjtjük össze a maradék-dohányt.** Nagybecskerek dohányzó férfiaihoz azt a kérést intézik, hogy a dohánymaradékot, dohányport is, gyűjtsek össze s küldjék be Daniel Ferenc Vöröskereszt megbízotthoz, aki a dohánymaradékot más dohánynyal keverve cigarettáknak dolgoztatja föl a sebesültek részére.

— Adományok a Vöröskeresztnek.

A 20. sz. iven adakoztak: Krumernacker Károly 1 K, Marinkov Natália 50 fill., Marinkov V. 50 fill., Marinkov Pál 50 fill., Heller Dávid 5 K, Csorbán M. 50 fill., Gruncsits Dusan 1 K, Gruncsits Lyubomir 80 fill., Herczeg Emil 20 fill., N. N. 50 fill., N. N. 50 fill., N. N. 250 K, N. N. 1 K, N. N. 50 fill., Kosztity Zsiva 50 fill., Török 50 fill., Krizsanicz Károly 50 fill., Konecsny Mihály 50 fill., Gyurakov Cvetko 30 fill., Boskovity S. J. 50 fill., Pivarszki 50 fill., Radicsev Lázár 50 fill., Rakity Gyóka 50 fill., Bagyin Szvetiszlav 250 K, Czvejity Ilija 1 K, Czvetkov Sztéván 1 K, Jankahidac Láza 1 K, Grubacski Zsiva 50 fill., Tyurcsinov Miladin 250 K, Szubity Péter 250 K, összesen **2830 K.**

A 21. sz. iven adakoztak: Gör. kel. szerb egyházközség 200 K, Szerb Takarékpénztár 100 K, dr. Gyorgyevity Milos és neje 50 K, Popadity Péter 1 K, dr. Vászity Endre 20 K, Sztrajity György 5 K, Jovanovity B. 250 K, Jellacsity Brani-szlav 50 fill., Gör. kel. szerb „Nagyboldogasszony” templom 1250 K, Gör. kel. szerb gradnoiliczai templom 1250 K, összesen **404— K.**

Dr. Sándor Mihály **1165 K.**

A 66. sz. gyűjtőiven befolyt: A. E. 5 K, dr. Steiner Gyula 5 K, Panler István 1 K, Pöpl Péter 1 K, O. vashatlan 1 K, dr. Csekmanek Rezső 5 K, dr. Szatmári Ödön 2 K, Szabó Béla 5 K, dr. Kis János 5 Miaka Lajos 2 K, Kellner Lipót 2 K, Ambrózi László 2 K, összesen **36— K.**

Az 55. sz. gyűjtőiven befolyt: Jeszenszky Nándor 5 K, Maldinjiné 1 K, özv. Gyurász Istvánné 1 K, Konecsny Mihály 1 K, Ambrózy József 1 K, Evang, egyház 5 K, összesen **19— K.**

A nagybecskereki tisztai ármentesítő társulat gyűjtőiben befolyt: Nagybecskereki tisztai ármentesítő társulat 50 K, Kluge Károly 20 K, Nikolits Bogdán 10 K, Ormay Lajos 10 K, Hollossy Adorján 5 K, Deutsch Béla 5 K, Albrecht Sándor 2 K, Straub József 1 K, összesen **103— K.**

A 80. sz. gyűjtőiben befolyt: Nagybecskereki tisztai ármentesítő társulat 50 K, összesen **50— K.**

A 22. sz. gyűjtőiben befolyt: Mencer Lipót és neje 30 K, özv. Mencer Lipótné 20 K, Bronts Ernő 3 K, Halmos József 2 K, Engel Ferenc 5 K, Dienstl 5 K, Popovitsné 2 K, Szávits Sándor 3 K, Müller Józsefné 2 K, Bronts Ernőné 2 K, összesen **74— K.**

A 91. sz. gyűjtőiben a perjamosi járásból befolyt: Saal Ferenc 5 K, ifj. Minnich Ádám és neje 16 K, Abend-schein Miklós 10 K, Schmidt Ferenc 2 K, Brener Ferenc 10 K, Olvashatlan 3 K, Aresz Györgyné 2 K, Vogel György 10 K, özv. Schmidt Margit 10 K, összesen **68— K.**

A 85. sz. gyűjtőiben a módosi járáshoz tartozó községek részéről befolyt: Torontálkereszt 13 K, Rudna 75.69 K, Macedonia 48.60 K, Gyér 209.90 K, Tógyér 145 K, Csávós 37.50 K, Surján 31.60 K, Bóka 106 K, Torontálszécsány 91.70 K, Kiszezsény 30.34 K, Nagyzezsény 100 K, Szárcsatelek 127 K, Istvánfölső 396 K, összesen **1412.33 K.**

A 81. számú gyűjtőiben befolyt az alibunári főszolgabírói hivatal utján: Keviszölös gyűjtése 254.80 K, Számos község gyűjtése 306 K, Kismargita község

gyűjtése 169.40 K, Heim Arthurné gyűjtése Ujsándorfalván 25 K, Ilonc község gyűjtése 727 K, Kevedobra község gyűjtése 1622 K, Ferdinándfalva község gyűjtése 1257.40 K, Alibunár község gyűjtése 3195.68 K, összesen **7557.28 K.**

A 65. sz. gyűjtőiben befojt: Dél-magyarországi cukoripar rt. 500 K, Hübsch Bernát 100 K, Ehrenstein Viktor 20 K, Rechts Miksa 10 K, Guttmann J. 2 K, Linhart Goitl 3 K, Gellen Antal 3 K, Freund Oszkár 3 K, Setimszky Karoly 3 K, Tomanik Timót 3 K, Buhenicek Antal 2 K, Karacs Sándor 2 K, Jerabek József 1 K, Rozek Alois 1 K, Kubicek József 1 K, Alois Bario 2 K, Wasserbauer 1 K, Kovalics 1 K, Novotny Antal 1 K, Novotny József 60 f, Birner Johann 1 K, Honysek Ferenc 1 K, Momir Jerkov 1 K, Gruber Pál 1 K, Olvashatlan 1 K, Seklina János 1 K, Novák József 1 K, Schager György 1 K, Friedrich Mátyás 1 K, Blazek Vojmir 1 K, Szamek Simon 1 K, Krizsik Mátyás 1 K, Zierlich Stefan 1 K, Péter János 1 K, Marcik József 1 K, Goda András 1 K, Sztankov Mihos 5 K, Hajder József 1 K, Olvashatlan 1 K, Klofon Tivadar 1 K, Chavanyecz Pál 1 K, Ferdinándi Sándor 1 K, Bon Farkas 1 K, Wilner 3 K, Heller 2 K, Markovits M. 3 K, Brüll György 3 K, Handler G. 2 K, Engländer Frigyes 3 K, Bancsak N. 2 K, Batori Imre 3 K, Theisz Anna 2 K, Brinning Gusztav 3 K, összesen **712.60 K.**

Mai közlés **10.476.16 K.**
Eddigi gyűjtés **9716.28 K.**
20192.44 K.

A nagybecskereki rabló-gyilkosság.

— Pillár Ignác a bíróság előtt. —
Nagybecskerek, szept. 26

Ma délelőtt kezdte el tárgyalni a nagybecskereki törvényszék a rablógyilkos és zsarossgéd Pillár Ignác bűnügyét, aki tudvalevőleg ez évi június 25-én nagy kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta Wilhelm János nagybecskereki korcsmárost és feleségét.

Pillárt a gyilkosság után rövidesen kézrekerítették s azóta vizsgálati fogságban ül. Bűnét a vizsgálat során beismerie s a bíróság mára tüzte ki ügyének tárgyalását, amely a haboru folytán az esküdtbírósg főfűggesztésével a rendes bíróság előtt folyt le.

A tárgyalás iránt elég nagy érdeklődés nyilvánult, de azért látszott, hogy künn nagy világfőfordulás van és sokkal kevesebben jöttek el a véres ügy tárgyalására, mintha rendes idők volnának. Így a terem csak háromnegyedrészben telt meg.

Kilenc óra tájban két szuronyos őr bevezette Pillár Ignácot, aki nyugodtan minden nagyobb megindultság nélkül ment a két ór között s helyet foglalt a vádlottak padján. Arca simára borotválva, ruhája, külseje rendes s szinte jó színben van és semmi visszatartó nincs rajta, úgy hogy nem is hinnék róla, hogy ilyen véres tettekre képes.

Nemsokára megjelenik a bíróság, amelynek elnöke Junga Aladár törvényszéki bíró, tagjai: dr. Szatmáry Ödön, dr. Eichenwald Gyula, jegyző: dr. Steiner Emil, ügyész: dr. Czenger Nándor, hivatalból kirendelt védtő dr. Hubert Zsigmond.

Miután fölolvasták a vádiratot, amely szerint az ügyész Pillár Ignácot két rendbeli gyilkossággal és rablással és egy rendbeli lopás vétségével vádolja, következett

a rablógyilkos kihallgatása.

Pillár Ignác nyugodtan, minden nagyobb izgalom nélkül részletesen előadja a rablógyilkosság előzményeit, amelyet úgy mondott el, ahogyan annak idején lapunkban mi is részletesen elmondottuk. Vallomásaiban tettét nyomorúságával motiválja, amely odahajította, hogy minden áron pénzt szerezzen. Rátérve a gyilkosságra előadja, hogy a kapun este keresztülmászott, majd a fal mellett óvatosan a folyosóra lopózott. Itt a folyosón levő ajtót ki akarta nyitni, de az zárva volt. Erre a kamra ablakához ment s ott akart bemenni, de az dróthálóval volt fődve s itt sem tudott bejutni. Erre megint a folyosó ajtajához ment s azt kifeszítette. Így a kamrába jutott, ahol jól lakott sonkával és ivott egy üveg sört. Ezután az ivószobába szolgáló ajtót nyitotta föl álkulcscaival s a sötét fiókjában levő aprópénzt magához vette. Ez azonban nem volt elég, tehát tovább kutatott. Ezért bement Wilhelmék hálószobájába, amelynek ajtaja nyitva volt. A sötétben tapogatózva kereste a szekrényt, mire egyszer csak az asszony köhögni kezdett. Ettől megijedve, Pillár a földre huzódott s várta míg az asszony ismét elcsöndesedett, mire újra kutatni kezdett. De látta, hogy így nem megy semmire, tehát elhatározta, hogy leüti a két embert, hogy a pénzhez jusson. Így ütötte le a férfit és az asszonyt, majd pedig még összeszurkálta őket. A véres tett után gyorsan összeszedte a pénzt s elmenekült Titelre, ahol másnap elfogták.

Vallomását elég folyamatosan tette, s csak itt-ott akadozott, különösen amig abhoz a beismeréshez jutott, hogy eltökélt szándéka volt, hogyha másképpen nem lehet, megöli Wilhelméket és így veszi el pénzüket. Tettének végrehajtása primitív volt s gondolkodásában sincs rafinéria.

A tanukihallgatások.

Rövid szünet után 11 óra tájban néhány tanu kihallgatására került sor.

Először Schwarz Lipót nagybecskereki zsidóházi hallgatták ki, előadta, hogy járt nála Pillár és nagy könyörgésére megvett tőle 10 koronáért egy gallért. Járt azonkívül még többször nála s régi ruháját egy másikkal cseréltette ki a zsidóházzal. Mindannyiszor igen izgatottnak látta Pillárt s az volt a véleménye róla, hogy nagyon éhes lehet.

A második tanu Salamon Samu nagybecskereki ékszerész volt, akinek üzlete előtt sokszor le és föl járkált Pillár. Be is ment az üzletébe s ott egerattarca iránt kérdezősködött, amikor pedig egy vevő jött az üzletbe, Pillár eltávozott azzal, hogy majd másnap ismét eljön a feleségével.

Néhány jelentéktelen tanuvallomás felolvasása után dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos, orvosszakértő ismerteti az áldozatokon ejtett sebesülések jellegét s konstatálja, hogy a készsúrások föltétlen halálosak voltak, de a vassulylyal tett ütés is halálos lehetett.

Dr. Magyar Károly kir. törvényszéki orvos hasonló értelemben nyilatkozik.

A helyszíni szemle jegyzőkönyvének felolvasása után

a vád- és védbeszédre

került a sor. Először dr. Czenger Nándor kir. ügyész mondta el a vád beszédét és a vádlottra halálbüntetést kért.

Utána dr. Hubert Zsigmond tartotta meg védbeszédét s beszédében igyekezett odahatni, hogy Pillár bűnhődése enyhíthessék.

Az ítélet. — Kötélhalál.

Dél tele a közönség érdeklődése már növekedni kezdett s az ítélethirdetés idejére zsufolásig megtelt az esküdtzéki terem.

A vád és védelem meghallgatása után negyed 1 órakor a bíróság tanácskozássra vonul vissza s mintegy félórás tanácskozás után Junga Aladár kihirdeti az ítéletet, amely szerint a törvényszék Pillár Ignácot

kötélhalálra ítélte.

A vádlott az ítéletet észrevehető megrendüléssel hallgatta meg s kegyelmet kért.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg a védő a 92-ik szakasz alkalmazásáért semmisségi panasszal élt.

Uri lakás

[4 szoba, előszoba, fürdőszoba, kert]

≡ kiadó ≡

Magyar-u. 6. sz. a.

929-x.5

Használt, de jókarban levő gép vagy lőüzemű

szénaprést

kölcsön vagy megvételre is
≡ keresek. ≡

Vitolics Zs. Baranda

Torontálvármegye.

935-3.3

MUST

dr. Brájer Gajos szőlőjéből

kapható

936-x.3

Zápolya-u. 1. a. a házmesternél

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégője.

Egyszerű szemponthoz a legideálisabb rendszer.

Egyszerű betűzéssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakarítható.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges meleg, különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÜL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy .....

választókerület országgyűlési képviselőválasztóinak az 1915-ik évre, az összeíró küldöttségek tervezete és a beszerzett adatok alapján összeállított ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak jegyzékével együtt a Belügyminiszter urnak 159000/I-a 1914. sz. rendelete értelmében a választókerület székhelyén .....

azonkívül az ezen választókerülethez tartozó .....

r. t. város, község választóinak ideiglenes névjegyzéke .....

r. t. város polgármesterének, község jegyzőjének hivatalos helyiségében a kihagyottokról szóló jegyzékkel együtt **1914. évi október hó 10-től bezárólag 1914. évi november hó 10-ig** délelőtt 8 órától 12 óráig közszemlére tételnek oly célból, hogy ezen idő alatt az ideiglenes névjegyzékét és a kihagyottak névjegyzékét mindenki megtekintheti és köznapokon d. u. 2 órától 6 óráig lemásolhatja és azok ellen a jogosultak részéről a felszólalások és az azokra netán adandó észrevételek beadhatók legyenek.

A felszólalások 1914. évi október hó 10-től bezárólag 1914. évi október hó 25-ig az észrevételek pedig 1914. évi október hó 10-től 1914. évi november hó 10-ig nyújtandók be.

A felszólalásokat és észrevételeket a központi választmányhoz kell címezni és városokban a polgármester, nagyközségekben az előjáróságnál, községekben pedig a körjegyzőségnél kell benyújtani, a felszólalásokról kívánatra elismervény adandó.

Az ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét illetőleg mindenki felszólalhat.

Ezenkívül annak, aki az ideiglenes névjegyzékbe fel van véve, jogában áll abban a választókerületben, amelynek választójaként felvétel a névjegyzékbe történt minden felvétel vagy kihagyás miatt felszólalni.

A felszólaló köteles felszólalását indokolni s mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirat bizonyítékokat, amelyeknek megszerzése az egyeseknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyeseknek nem állhat módjában, akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók legyenek.

A felszólalás olyan változásokra is alapítható, amelyek az összeírás óta állottak elő. A felszólalásban új bizonyítékok is felhozhatók.

Minden felszólalás csak egy-egy személyre vonatkozhatik.

A felszólalásokra mindazok, akik az 1913. évi XIV. t.-c. 59. §-a szerint a felszólalás joga megillet, 1914. évi október 10-től, 1914. évi november 10-ig rendezett tanácsu városban a polgármester, nagyközségekben az előjáróság, községekben pedig a körjegyzőnél a központi választmányhoz címezve írásban észrevételeket adhatnak be és pedig minden felszólalásra külön-külön.

A felszólalásokat és észrevételeket érkezésük sorrendjében külön e célra nyitott iktató könyvben kell beiktatni és a határidő leteltével (1914. évi november hó 10-én) az iktató könyvvel, az ideiglenes névjegyzékkel és a kihagyottak névjegyzékével együtt, a központi választmánynak azonnal meg kell küldeni.

A felszólalások és észrevételek felett a központi választmány legkésőbb bezárólag 1914. évi december hó 10-ig határoz erre vonatkozó határozatai pedig 1914. évi december hó 10-től bezárólag 1914. évi december hó 25-ig a vármegye székházának 8. számú irodájában reggel 8 órától délután 2 óráig lesznek közszemlére kitéve.

E határozatok ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt illetőleg 1914. évi december hó 16-tól 1914. évi december hó 31-ig intézhető panasz a m. kir. közigazgatási bírósághoz, mely panaszokat a választmány 1915. évi január hó 15-ig a közigazgatási bírósághoz felterjeszti.

Az, akire nézve a panasz benyújtására engedélyezett határidő 1915. évi január hó 15-dike után jár le, legkésőbb 1915. február hó 10-ig elhet jogával, a hivatalból való törlés ideje pedig 1915. évi január hó 25-ig s az ez ellen intézendő panasz benyújtásának határideje 1915. február 25-ig terjed.

Ezek után felhívom a rendezett tanácsu városok polgármestereit és a községek előjáróit, hogy ezen hirdetményt a város, község hirdetési tábláján fügessék ki, azt a helyi szokás szerint a legkiterjedtebb módon hirdetessék meg s mindazoknak, a melyeket ezen hirdetmény köteleességüké tesz, pontosan tegyenek eleget.

Nagybecskerek, 1914 szeptember 10-én s folytatva tartott üléseken.

Rigó István,

közp. vál. jegyző.

Jankó Ágoston,

közp. vál. elnök.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kundmachung.

Ich bringe hiemit zur allgemeinen Kenntnis, daß das auf Grund des Entwurfes der Konstituierungsdelegationen und der eingeholten Daten zusammengestellte provisorische Namensverzeichnis der Landtagsabgeordnetenwähler für das Jahr 1915 des .....

Wahlbezirkcs samt dem Verzeichnis der Weggelassenen im Sinne der Verordnung sub Zahl 159000/I-a: 1914 des Innerministers im Sitze des Wahlbezirkcs zu .....

und außer diesem auch das provisorische Namensverzeichnis der Landtagsabgeordnetenwähler der zu diesem Wahlbezirk gehörenden Stadt mit geordnetem Magistrat, Gemeinde .....

im Amtlokal des Bürgermeisters, des Gemeindevotars samt dem Verzeichnis der Weggelassenen vom 10. Oktober 1914 bis 10. November 1914 von morgens 8 Uhr bis 12 Uhr mittags zur allgemeinen Einsichtnahme aufgelegt wird, damit während dieser Zeit jedermann so das provisorische Namensverzeichnis, wie auch das Verzeichnis der Weggelassenen durchschauen und an Werktagen nachmittags von 2 bis 6 Uhr abschreiben kann, und daß jene, die hiezu befugt sind, gegen diese Namensverzeichnisse ihren Einspruch erheben und Gegenbemerkungen machen können.

Die Einsprüche sind vom 10. Oktober 1914 bis einschließlich 25. Oktober 1914, die Gegenbemerkungen aber vom 10. Oktober 1914 bis 10. November 1914 einzureichen.

Die Einsprüche und Gegenbemerkungen sollen an den Zentralauschuß adressiert und in Städten beim Bürgermeister, in Großgemeinden bei der Vorsteherung, in Kleingemeinden aber beim Kreisnotar eingereicht werden. Ueber die Einspruchserhebung ist auf Wunsch eine Bestätigung auszustellen.

Gegen das provisorische Namensverzeichnis kann jedermann bezüglich seiner eigenen Person Einspruch erheben.

Außerdem hat jeder, der in das provisorische Namensverzeichnis aufgenommen wurde, das Recht, in jenem Wahlbezirk, in welchem er als Wähler aufgenommen wurde, gegen jedwede Aufnahme oder Weglassung aus dem Namensverzeichnis Einspruch zu erheben.

Der Einspruchserhebende hat seinen Einspruch zu begründen und jenen dokumentarischen Nachweis beilegen, beziehungsweise erbringen, dessen Beschaffung dem Einzelnen möglich ist, und auf jene Nachweise, deren Beschaffung dem Einzelnen unmöglich ist, in seiner Einspruchserhebung derart hinzuweisen, daß dieselben erforschbar seien.

Die Einspruchserhebung kann auch auf solche Veränderungen begründet werden, die seit der Konstituierung eingetreten sind. In der Einspruchserhebung können auch neuere Beweise vorgebracht werden.

Jede Einspruchserhebung kann sich stets nur auf je eine Person beziehen.

Auf die Einspruchserhebungen können all jene, die laut § 59 des G.-A. XIV: 1913 hiezu befugt sind, vom 10. Oktober 1914 bis 10. November 1914 in Städten mit geordnetem Magistrat beim Bürgermeister, in Großgemeinden bei der Vorsteherung, in Kleingemeinden aber beim Kreisnotariat ihre Gegenbemerkungen an den Zentralauschuß adressiert schriftlich einreichen, und zwar auf jede Einspruchserhebung separat.

Die Einspruchserhebungen und Gegenbemerkungen müssen in einem eigens hiezu eröffneten Protokoll nach der Reihenfolge ihres Einlangens protokolliert werden und nach Ablauf ihres Termines (10. November 1914) mit dem Protokoll, dem provisorischen Namensverzeichnis und dem Namensverzeichnis der Weggelassenen dem Zentralauschuß sofort eingeschickt werden. Ueber die Einspruchserhebungen und Gegenbemerkungen entscheidet der Zentralauschuß spätestens bis inklusive 10. Dezember 1914, dessen diesbezügliche Beschlüsse aber werden vom 10. Dezember 1914 bis einschließlich 25. Dezember 1914 in der Kanzlei sub No 8 des Komitatshauses von morgens 8 Uhr bis 2 Uhr nachmittags zur allgemeinen Einsichtnahme aufgelegt.

Gegen diese Beschlüsse können binnen 15 Tagen vom Tage der Zustellung gerechnet, beziehungsweise vom 16. Dez. bis 31. Dezember 1914 Klagen an das Verwaltungsgericht erhoben werden, welche Klagen der Auschuß bis zum 15. Januar 1915 dem Verwaltungsgericht unterbreitet.

Jene, bezüglich welchen der gewährte Termin zur Einreichung der Klage am 15. Januar 1915 abläuft, können ihr Recht nur bis spätestens 10. Februar 1915 geltend machen. Die Zeit der Löschung von Amts wegen aber erstreckt sich bis zum 25. Januar 1915, und der Termin der hiegegen einzureichenden Klage bis 25. Februar 1915.

Demnach belasse ich es den Bürgermeistern der Städte mit geordnetem Magistrat und den Vorstehern der Gemeinden, sie mögen diese Kundmachung auf den Affichentafeln der Städte und Gemeinden aushängen, dieselbe nach dem ortsüblichen Gebrauch in der ausgebehntesten Weise verlaublichen, damit all jene die diese Kundmachung verbindet, ihren Verpflichtungen pünktlich nachkommen können.

Nagybecskerek, in der am 10. September 1914 und den folgend. Tagen fortsetzungsweise abgehaltenen Sitzung.

Stefan Rigó,

Schriftführer
des Zentralauschusses.

August v. Jankó,

Präsident
des Zentralauschusses.

Kiadó: Pleitz Fer Pál,